

DÖFSTUMFÖRENINGEN

I

STOCKHOLM.

1870.

1869

Pris: 25 öre.

BÖFSTUMFÖRENINGEN

STOCKHOLM.

1870

STOCKHOLM,
Sigfrid Flodins boktryckeri, 1870.

Denna stiftelses uppkomst härleder sig från det allt mer och mer insedda behof att de många döfstumma, som vid någon för dem inrättad undervisningsanstalt afslutat sin lärokurs och sedan afflyttat till hufvudstaden, der måtte äga en föreningspunkt och sammanslutas liksom i en syskonkedja, hvarest sådana fördelar dem kunde tillskyndas, som afsåge ej allenast deras andliga utan ock deras timliga bästa. Utgående från denna tanke och lifvade för dess förverkligande samlade sig år 1868 några för den goda saken varmt intresserade personer, discuterade och antogo stadgar för en döfstumförening i Stockholm, hvars ändamål är att söka skaffa arbete åt dem af föreningens döfstumma medlemmar, som deraf äro i saknad, att med lån eller gåfva understöda sådana döfstumma ledamöter, hvilka af sjukdom eller ålderdom kommit i en behöfvande och olycklig ställning samt att verka upplysande och förädlade genom lärrika föredrag och bildande umgänge. Föreningen ägde den lyckan att genast från sin början kunna påräkna en vacker grundfond, uppgående med räntor till 1,500 Rdr Rmt, deraf två tredjedelar äro skänkta af tvenne döfstumma, Johan Aug. Edlund och Lovisa Springer, som genomgått sin lärokurs vid Manilla och vid sin död förordnat att dessa medel skulle användas för att dermed bispringa vanlottade, i behof stadda likar. Nämnde Edlund hade under flera år af sin lefnad lyckats hos grosshandlaren Lindström den äldre vara anställd som brådbärare å Kgl. Djurgården och uti denne ädla man äga ett faderligt stöd och en skyddande vän, som icke allenast tog vara

på Edlunds besparade medel utan ock på det ömmaste sörjde för hans såväl andliga som lekamliga bästa, hvarigenom Edlund kunde följa sitt hjertas länge närda önskan att vid sin död, som inträffade i april 1859, vara i tillfälle att skänka sin sparpennning 650 Rdr Rmt till en understödsfond för nödlidande döfstumma, en handling, hvilken lika mycket hedrar den gode gifvaren, som den man, genom hvilkens försorg han kunnat förverkliga sin menniskoälskande tanke. Lovisa Springer hade efter sin moder ärft ett litet kapital, hvarigenom hon kunde inköpas å Danviks enkehus. Under sin vistelse der sysselsatte hon sig flitigt med sömnad och hopsamlade sålunda, tillsammanlagdt med öfverskottet af sitt arf, en summa af 339 Rdr Rmt för hjälpbehöfvande döfstumma.

Sådana handlingar är det en glädje få medela för att derigenom varmt intressera allmänheten för en samhällsklass, som, genom den bittra sinnesförlust den lidit och dermed åtföljande svårigheter att kunna rätt sätta sig in i lifvets alla förhållanden, är värd vårt öfverseende, vårt deltagande och vår hjälp. Döfstumföreningen hade i början sina sammankomster på Manilla under sommaren 1868 men lyckades att på hösten s. å. få hålla dem i storkyrkoförsamlingens folkskolelokal, som kostnadsfritt för ändamålet blifvit upplåten och ännu (våren 1870) begagnas. Hvarannan söndagseftermiddag kl. 5—7 samlas ledamöterna, då för dem vanligen föredrag hålles af religiöst, historiskt, geografiskt och naturhistoriskt innehåll äfvensom öfver andra ämnen, som kunna vara af allmännyttig och intresseväckande natur. Genom bokförläggaren och boktryckaren hr. S. Flodin har föreningen lyckats få grunden lagd till ett bibliotek, hvilket af ledamöterna varit flitigt anlitadt och högeli-

gen önskvärdt är, att detsamma måtte ännu mera riktas med illustrerade arbeten i lättfattliga ämnen genom hrr bokförläggares och andra för den goda saken intresserade personers välvilja.

För att bevara och öka en sparpenning åt sina döfstumma medlemmar vill föreningens styrelse vid dess sammankomster samla och i sparbanksböcker för nämnde ledamöter insätta de penningebelopp, som kunna blifva densamma för deras räkning öfverlemnade. Utom de vanliga sammankomsterna har tillfälle blifvit beredt föreningens medlemmar att sammanträda till festliga kollationer under julen samt besecande af nationalmuseum m. m.

Med döfstumföreningen i Berlin har den svenska trädt i förbindelse genom sin skattmästare Alb. Berg under hans i slutet af år 1869 vistande i sistnämnde stad.

Till medlemmar af föreningen upptagas icke allenast döfstumma utan äfven andra personer hvilka af intresse för densamma vilja verka för dess framgång och bästa. Hvarje ledamot erlägger i inträdesafgift 1 Rdr Rmt samt dessutom 75 öre i hvarje kvartal.

Föreningens första högtidsdag den 17 Maj 1869 fick ett ökadtt värde genom den utmärkelse, som denna dag vederfors en af dess ledamöter döfstumme och blinde Magnus Olsson, till hvilken af handtverksföreningens i Stockholm ordförande fabrikör Svanberg öfverlemnades för uppvisande af utmärkta handtverksprof den mindre silfvermedaljen samt för skicklighet i Korgmakaryrket gesällbref, båda tillerkända Olsson af nämnde handtverksförening. Magnus Olsson föddes i Lima socken i Dalarne 1814 och förlora-

de efter en svår sjukdom vid 7 års ålder både syn, hörsel och talförmåga. 1859 intogs han vid Institutet på Manilla och gjorde der sådana framsteg att han vid sin afgang derifrån 1868 hade förvärfvat sig för en så vanlottad varelse ovanliga insigter i svenska språket, religion, historia, geografi, naturlära, aritmetik m. m. Efter ett års vistelse i Stockholm för att mera utbilda sig i sitt vid Institutet inlärd yrke flyttade han till sin hemort, der han bidragit till sin utkomst genom de kunskaper och den arbetsskicklighet han sig förvärfvat.

En af styrelsens ledamöter läraren vid Institutet på Manilla Johan Gerhard Holtz firade söndagen den 3 April 1870 sitt 50-åriga tjänstjubiläum, vid hvilket högtidliga tillfälle till honom öfverlemnades den honom af H. M. Konungen, på Institutets beskyddarinna, H. M. Drottningens begäran, tillerkända vasa-ordens dekoration. Direktionens ordförande Frih. Bildt, som öfverlemnade nämnde orden, framhöll i värdiga ordalag lärareveteranens ovärderliga verksamhet för vanlottade likar och den tacksamhetsförbindelse, hvaruti icke allenast Institutet utan hvarje fosterlandsvän stod till den oförtröttade läraren. Döfstumföreningen hade mangrant infunnit sig på Manilla till Jubeldagens firande och jemte flera till Institutet hörande personer äfvensom tysta skolan i Hernösand bidragit till inköp af ett utmärkt vackert silfverskriftyg med inskrift: »Minnesgård till döfstumlärarnes nestor J. G. Holtz af vänskapen och tacksamheten». Öfverst i ytterkanten stå årtalen »1820—1870» och underst »Manilla-Institutet — Döfstumföreningen». Gåfvan lemnades Holtz af direktor Borg, hvilken bland andra hans oskattbara förtjenster om den stiftelse, der han, år 1809 intagen som elev, fått sin uppfostran och undervis-

ning, framhöll som det skönaste vittnesbörd om hans verksamhet, att han i icke ringa mån bidragit till mer än 500 döfstummas upplysning och förädling. En hjertlig skål föreslogs och tömdes för den älskade jubelläraren, som kringbars af sina elever under de församlades fröjd och hedersbetygelser. Aldrig har en fest sådan som denna och så egendomlig i sitt slag i vårt land blifvit firad och länge skall minnet deraf fortlefva hos deltagarne i densamma.

Transsumt af Revisionsberättelsen 1870.

På oss af döfstumföreningen i Stockholm gifvet uppdrag hafva vi granskat nämnda förenings räkenskaper och protokoller för år 1869 och dervid funnit:

Att föreningens tillgångar i reverser och kontanta penningar, som vid förra bokslutet utgjorde 1,753,79.

under 1869 genom influtna gåfvor, samt inträdes- och kvartalsafgifter jemte räntor till belopp af sammanlagdt 368,78.

Efter afdrag af följande utgifter:

Understöd till Ledamöterna

L. H. Englund och C. J.

Sjöblom 20.

d:o d:o Dem. Ch. Rosenqvist 10.

d:o d:o C. E. Andersson 10.

d:o d:o O. Frångqvist . 6.

samt diverse för föreningens räkning 14. 60.

i verkligheten vuxit med 308,78.

och sålunda nu utgör en summa af 2,062,57.

Transport 2,062,57.

hvertill ock ytterligare böra räknas de för 1869 resterande afgifter af en del föreningens ledamöter till belopp af 26,00.

Summa Rdr Rmt 2,088,57.

att dessa tillgångar förutom nämnde

restantier 26.

bestå uti

1) Reverser 1,635.

2) Deposition i Enskilda Banken 100.

3) Hypotheksbankens Obligation å 200 efter 93 $\frac{1}{2}$ kurs med upplupen ränta 192,28.4) Hypotheksbankens Obligation å 100 rdr efter 93 $\frac{1}{2}$ kurs med upplupen ränta 95,26.

5) kontant i kassan 40,03.

Summa Rmt Rdr 2,088,57.

Att sättet för kassans förvaltning och räkenskaper nas förande utvisa samvetsgrann om-tanka och nit hos skattmästaren Herr Albert Berg, och tillstyrka vi på den grund

att föreningen må bevilja skattmästaren Hr A. Berg ansvarsbefrielse för förflutna räkenskaps-år 1869.

Härjemte anse vi oss böra fästa föreningens uppmärksamhet uppå att, enär det både för skattmästaren och revisorerna är rent af omöjligt att i fråga om uraklättna kvartalsinbetalningar dels å ena sidan tillämpa, hvad enligt stadgarne synes vara sträng rätt, nämligen att hvar och en medlem, vare sig han är här på platsen eller annorstädes, skall, så länge han står kvar i föreningen, erlægga alla kvartals-afgifter, dels å an-

dra sidan ingen är behörig att följa någon på sin egen billighetskänsla grundad praxis; föreningen må i sina stadgar låta inflyta sådana bestämmelser, som förebygga all tvetydighet i detta afseende *).

I protokollsboken hafva vi funnit föreningens beslut noggrant och ordentligt antecknade. Stockholm, Manilla den 28 Februari 1870.

Bengt Liljeblad. A. Gustaf Flodin.

Föreningens Styrelse år 1870.

Ordförande: Herr O. E. Borg, direktor.
Sekreterare: Herr C. H. Lindstedt, lärare.
Skattmästare: Herr A. Berg, Agrée.
Ledamöter: Herr J. G. Holtz, lärare.
 » » Fr. Angell, artist.
 » » Fr. Carlbom, lärare.

Ledamöter.

Inträdes-
år.

1868. Angell, Fritz, Artist.
 » Anderson, Gustaf E., Skomakare.
 » Anderson, Carl Erik, Spanmålsbärare.
 1869. Anderson, Johanna, Dem.
 1868. Bandelin, Carl, Sniakare.
 » Berg, Albert, Agrée vid konstakademien.

*) Då erfarenheten gifvit vid handen att åtskilliga bristfälligheter vidläda de den 17 Maj 1868 antagna stadgarne för döfstumsföreningen, är styrelsen betänkt på att söka i desamma få införda de tillägg och förändringar, som behövas vara af behovet påkallade.

1868. Berg, J. A., Hofsångare. *
1869. Berglind, Jeanette, Föreståndarinna. *
1868. Bodin, Anna, Dem.
- » Borg, O. E., Direktor. *
- » Brodd, Albertina, Dem.
- » Carlbom, Frithiof, Lärare.
- » Cederberg, E., Gravör.
- » Dahlbeck, Mathilda, Dem.
1869. Dahlström, Jenny, »
- » Djurberg, Maria, »
1868. Englind, C. H., Snickare.
- » Erikson, Lars E., Bildhuggare.
- » Fienemann, Charlotta Fr., Dem.
1869. Fjellstedt, Sofie, Lärarinna. *
1868. Frängqvist, Oscar, Skräddare.
- » Georgii, Frans.
- » Graff, A. M., Skomakare.
- » Grönstedt, Elias, Smedmästare.
- » Hagström, C. J., Skräddare.
1869. Hamberg, Oscar, Bokbindare.
- » Hjorthén, Herman, Snickare.
1868. Hjorthén, Christina, Fru.
- » Holm, F. F. W., Snickare.
- » Holtz, J. G., Lärare.
- » Härlin, Emma, Dem.
- » Jansson, Thekla C., Dem.
- » Jonsson, Erik, Skräddare.
1869. Johansson, Gustafva, Fru.
1868. Kihlbaum, Charlotta, Dem.
- » Köpsén, Sofia M., Dem.
- » Lagergren, Mathilda A., Dem.
1869. Laurin, Albert, Phil. Doctor. *
- » Lemchen, J. M., Regementsläkare. *

* De med detta tecken utmärkte äro ej döfstumma ledamöter.
För ledamöter som icke bo i Stockholm, är hemortens be-
gynnelse-bokstaf utsatt och betyder:

B. = Bordeaux.

G-g. = Göteborg.

G-c. = Gelle.

1868. Liljeblad, Bengt, Lärare. *
- » Lind, M. W., Dem.
1869. Lindell, E.
1868. Lindqvist, Emelie, Dem.
- » Lindstedt, C. H., Lärare.
1869. Marcus, R., Snickare.
1868. Mouillier, Carl H., Bokbindare.
- » Nilsson, Maria, Dem.
1869. Norstedt, Ch., Dem. *
- » Norstedt, L., Dem. *
1868. Nylén, C. G., Skomakare.
- » Olsson, Carin, Fru.
- » Pærl, A., Skomakare.
- » Petré, Helene, Fru född Berg. * G—e.
- » Petré, Hjalmar, Brukspatron. * G—e.
- » Pettersson, J. A., Snickare.
- » Pettersson, (Boson), Dem.
1869. Pfeffer, C. H., Hofrättsråd. *
- » Ramström, W., Dem.
1868. Renner, A. J., Snickare.
- » Renner, Julia, Dem.
1869. Renner, J. G., Bildhuggare.
- » Renner, Otto, fotograf.
- » Richert, J., kapten. * G—g.
1868. Rosenqvist, J. G., Dem.
1869. Ruckman, M., Dem.
1868. Rådström, E. J., Skräddare.
- » Sandström, S. H., Dem.
- » Sjöblom, C., Skräddare.
- » Staberg, C., Dem.
- » Starck, Mathilda, Dem.
- » Stening, C., Dem.
- » Sundström, H. C., Dem.
- » Svanberg, C. L., Bokbindare.
- » Tigersköld, G., Bleckslagare.
- » Trybom, C. R., Skräddare.
- » Wahlström, E. C., Dem.
1869. Wigert, August, Consul. * B.

1869. Wigert, Agnes, Fru född Netzel.* B.
 » Wårman, M., Bildhuggare.
 1869. Öhrbom. C. O., Skomakare.